

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., Dobšinského 12, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Zdenko Seneši, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Ssk 129/2022 z 20. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 3. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 6 Ssk 129/2022 z 20. decembra 2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu“). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha priznania náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 23 Sa 72/2021 z 9. mája 2022 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia ústredia Sociálnej poisťovne č. k. [REDAKOVANÉ] z 30. augusta 2021, ktorým zamietla odvolanie sťažovateľa a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra č. k. [REDAKOVANÉ] z 12. apríla 2021. Týmto bolo rozhodnuté, že sťažovateľovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe

nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie 30. júna 2009, ale zaniklo 31. decembra 2010.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyslovil nesúhlas so závermi napadnutého rozsudku. Je toho názoru, že najvyšší správny súd postupoval arbitrárne a svojvoľne, keď sa nevysporiadal s (odlišnými, pozn.) právnymi závermi uvedenými v rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019, ktorý predchádzal rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020 (o ktorého závery oprel najvyšší správny súd odôvodnenie napadnutého rozsudku, čo však bolo v neprospech sťažovateľa, pozn.). Doplnil, že obe tieto rozhodnutia sa týkajú právnej situácie sťažovateľa (vzťah sociálneho poistenia a licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, pozn.), avšak z oboch uvedených rozhodnutí rezultujú protichodné právne závery. Tvrdí, že vec mala byť preto predložená na rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho správneho súdu. V rámci argumentácie tiež poukázal na rozhodovacie prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu, Ústavného súdu Českej republiky, ako aj nesúhlasné stanovisko sudcu najvyššieho súdu k rozhodnutiu veľkého senátu najvyššieho súdu vo veci č. k. 1 VCdo 1/2018 z 21. marca 2018. Poukázal na to (vychádzajúc z relatívnej stability judikatúry ako jedného zo základných atribútov právneho štátu, pozn.), že zmena judikatúry by sa mala odohrávať len z principiálnych dôvodov, čo však podľa jeho názoru nebolo v danom prípade naplnené. Namietá, že právne názory obsiahnuté v rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019 boli zmenené len zo subjektívnych príčin, v dôsledku zmeny personálneho obsadenia veľkého senátu najvyššieho súdu. Následné vydanie protichodného rozhodnutia (rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020, pozn.) v skutkovo a právne totožnej veci (len v dôsledku uvedených personálnych zmien, pozn.) podľa názoru sťažovateľa popiera princíp právnej istoty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým bola zamietnutá kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu.

6. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Skutkový stav a práve závery všeobecného sudu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné. O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo

možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 385/2022).

7. Na základe v zásade identickej argumentácie predloženej sťažovateľom v tejto ústavnej sťažnosti je možné vyvodiť, že odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu (pokiaľ ide o právne posúdenie veci, pozn.) obsahovalo v podstate obdobné závery ako v iných veciach, ktoré už boli ústavným súdom v minulosti preskúmané a rozhodnuté.

8. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd už viackrát rozhodol (napr. uzneseniami č. k. I. ÚS 158/2022 zo 17. marca 2022, č. k. I. ÚS 385/2022 z 23. júna 2022, č. k. I. ÚS 463/2022 z 24. augusta 2022, č. k. III. ÚS 492/2022 z 25. augusta 2022, č. k. II. ÚS 576/2022 zo 14. decembra 2022, či pod č. k. I. ÚS 148/2023 zo 16. marca 2023, pozn.) o skutkovo a právne obdobných veciach (týkajúcich sa právneho posúdenia vzťahu sociálneho poistenia a licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, pozn.) v prípade iných sťažovateľov (tiež lekárov, pozn.), ktorí boli zastúpení rovnakým právnym zástupcom ako aj sťažovateľ. Ústavné sťažnosti boli v daných prípadoch v celosti odmietnuté ako zjavne neopodstatnené [podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

8.1. Vychádzajúc z obsahu uvedených uznesení ústavného súdu, je možné konštatovať, že ústavný súd v nich opakovane zaujal jednoznačné právne závery v prospech ústavnej akceptovateľnosti napadnutých rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktoré boli vydané na základe právneho názoru vysloveného veľkým senátom najvyššieho súdu v jeho rozhodnutí č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020 (ako tomu je aj v prípade ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu, pozn.). Ústavný súd teda nezistil žiadne ústavnoprávne nedostatky napadnutých rozhodnutí, ktoré by mali za následok zásah do práv sťažovateľov.

9. Ani v danom prípade ústavný súd po tom, ako sa oboznámil s obsahom touto ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu, nedospel k záveru, že by najvyšší správny súd použil výklad a aplikáciu príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktoré by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľa, resp. že by došlo k popretiu obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy. Napadnutý rozsudok podľa posúdenia ústavného súdu nie je možné označiť za arbitrárny v tom smere, žeby závery ním formulované boli zjavne nelogické s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľné, alebo žeby nereflektoval na skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti sťažovateľa. Právne závery uvedené najvyšším právnym súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku je preto možné považovať za ústavnoprávne udržateľné.

10. Ústavný súd s poukazom na všetko uvedené preto konštatuje, že ani v uvedenom prípade neexistuje žiaden skutkový alebo právny dôvod na odchylenie sa od záverov ním už vyslovených v jeho skorších uzneseniach (uvedených v bode 8 tohto rozhodnutia, pozn.), a preto ústavnú sťažnosť ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

11. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 20. apríla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu